

משנה. אלו מציאות שלו ואלו חייב להכריז?

אלו מציאות שלו: מצא פירות מפוזרין, מעות מפוזרות, כריכות ברשות הרבים, ועגולי דבילה, ככרות של נחתום, מחרוזות של דגים, וחתוכות של בשר, וגיזי צמר הלוקחין ממדינתן, ואניצי פשתן, ולשונות של ארגמן - הרי אלו שלו, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: כל שיש בו שינוי חייב להכריז. כיצד? מצא עטל ובתוכו חרס, כבר ובתוכו מעות. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כל כלי אנפוריא אין חייב להכריז.

מצא פירות מפוזרין.

ארי"צ: וכמה פיזורין? - קב בארבע אמות.

רעב"ה: במכנשתא דבי דרי:

קב המפוזר בד' אמות מרובה טרחתו ולכך מפקירם אך המפוזר בפחות מכך שב לקחתם, ולא מפקירם,

בעי ר"ה: א. חצי קב בשתי אמות מהו? - אין כ"כ טרחה מאידך גם לא כ"כ חשובים

ב. קביים בשמונה אמות - יש טרחה, אבל יותר חשובים

ג. קב שומשמין בד' אמות - חשובים אבל יש טרחה.

ד. קב תמרים\ רמוני בד' אמות - לא חשיבי, ואין טרחה - תיקן

כא: יאוש שלא מדעת.

לאביי: לא הוי יאוש, ולרבא: הוי יאוש.

לכ"ע כשיש בו סימן - לא הוי יאוש. ואפי' דשמענו ממנו שמתייאש כיון שבא באיסור למוצא דבשעת נפילה לא התייאש מחמת הסימן אבל בזומו של ים ובשולוליתו של נהר, אף דיש סימן התורה התירתו. וחלקו בדבר שאין בו סימן.

לאביי: לא הוי יאוש, דהא לא ידע דנפל מיניה.

ולרבא: הוי יאוש, דכשידע מתייאש כבר מתחילה כיון שאין לו סימן.

היות ואין לו סימן, כבר מעכשיו מתייאש.

א. והך דפירות מפוזרין הא"ש אף שלא ידע

- מיירי במכנשתא דבידרי - דאבידה מדעת היא

ב. והך דמעות מפוזרות הא"ש

- כדרי"צ דאדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה.

ג. והך דעגולי דבילה וככרות של נחתום - הא"ש

- אגב דככרדים יודע כשנופלים

ד. והך דלשונות של ארגמן הא"ש,

- אגב דחשיבי - משמושי ממשמש בהו, וכדריבי יצחק.

ה. והך דמוצא מעות בכיכנס"ם ובימ"ד הא"ש שהבעלים מתיאשין מהן.

- כרי"צ דאדם עשוי למשמש

ו. והך דמאימתי כל אדם מותרים בלקט - משילכו בה הנמושות

ולר"ז: היינו זקנים ההולכים על מקל. ולר"ל: לקושי בתר לקושי

- גם עניים שבמקום אחר מתייאשים שיודעים שיש את העניים שכאן

ז. הך דקציעות בדרך, ואפי' בצד שדה קציעות. ותאנה הנוטה לדרך,

ומצא תאנים תחתיה - מותרות משום גזל, ופטורות מן המעשר.

בזיתים ובחרובים - אסור.

- לאביי רישא שמותרות דאגב דחשיבי ממשמש בהו ומפקירם. וגם

תאנה יודע כשנושרת.

- לרבא סיפא דזיתים וחרובים אסור - שאני זית הואיל וחזותו מוכיח

עליו, ואף שנושרים ניכר על הזית מהיכן הוא, משא"כ ברישא

תאנה עם נפילתה נמאסת ולכך מותר.